

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie z wniosku **D. S.**

o wznowienie postępowania,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 2 października 2019 r.

zażalenia wnioskodawczynie na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w K. z dnia 7 sierpnia 2019 r., IV Ko (...), o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania,

postanowił

stwierdzić swoją niewłaściwość i sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...).

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 7 sierpnia 2019 r., sygn. akt IV Ko (...), upoważniony sędzia Sądu Okręgowego w K. odmówił przyjęcia – jako niedopuszczalnego z mocy ustawy – wniosku D. S. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 1 kwietnia 2019 r., sygn. akt II Kp (...), którym to prawomocnym orzeczeniem utrzymano w mocy postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w K., sygn. akt 3 Ds. (...), o umorzeniu dochodzenia.

Zażalenie na powyższe zarządzenie, które wniosła D. S., zostało przez Sąd Okręgowy w K. przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

Uwzględniając uwarunkowania procesowe przedmiotowej sprawy oraz zauważając jedynie na marginesie brak w aktach Sądu Okręgowego w K. zarządzenia o przyjęciu zażalenia (po stwierdzeniu, że spełnia ono wymogi

formalne i zostało złożone w terminie) zważyć należy, że Sąd Najwyższy nie jest sądem funkcjonalnie właściwym do rozpoznania wniesionego środka odwoławczego.

Przepis art. 27 k.p.k. stanowi, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach określonych w ustawie. Rozpoznawanie przez Sąd Najwyższy środków zaskarżenia, innych niż kasacja, ma zatem charakter wyjątkowy i wymaga wyraźnego przepisu kompetencyjnego. Obowiązujące przepisy nie zawierają natomiast regulacji szczególnej, która ustanawiałaby właściwość rzeczową Sądu Najwyższego w zakresie rozpoznawania zażalenia na odmowę przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania w sytuacji, gdy tego rodzaju decyzja wydana została przez właściwy rzeczowo (art. 544 § 1 *in principio* k.p.k.) sąd okręgowy.

Prawdą jest, że zgodnie z art. 545 § 1 k.p.k. w postępowaniu o wznowienie stosuje się odpowiednio art. 530 k.p.k., który w § 2 przewiduje kompetencję prezesa sądu, do którego wniesiono – w tym wypadku – wniosek o wznowienie postępowania do wydania zarządzenia o odmowie jego przyjęcia m.in. wtedy, gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 429 § 1 k.p.k., a sądem właściwym do jego rozpoznania czyni w § 3 Sąd Najwyższy. Rzecz wszelako w tym, że powołana regulacja dotyczy – *lege non distinguente* – kasacji, natomiast w postępowaniu wznowieniowym, jak to wskazano wyżej, stosowana jest odpowiednio.

Przypomnieć w związku z tym należy, że stosownie do powołanego już art. 545 § 1 k.p.k. w postępowaniu wznowieniowym stosuje się też odpowiednio art. 429 k.p.k., zgodnie z którym zarządzenie o odmowie przyjęcia środka odwoławczego w wypadkach określonych w tym przepisie wydaje prezes sądu pierwszej instancji (§ 1) i na zarządzenie takie przysługuje zażalenie (§ 2). Zestawienie obu stosowanych odpowiednio przepisów w uwzględnieniu reguł wykładni systemowej nie pozostawia wątpliwości, że o ile podstawą odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, gdy w kwestii wznowienia orzeka sąd apelacyjny lub Sąd Najwyższy, będzie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k., a w konsekwencji tego zażalenie na zarządzenie prezesa tego sądu o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie będzie rozpoznawał Sąd Najwyższy

(art. 530 § 3 k.p.k.), o tyle w sytuacji, gdy w kwestii wznowienia postępowania orzeka sąd okręgowy, podstawą odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie powinien być art. 429 § 1 k.p.k. i wówczas zażalenie na zarządzenie prezesa tego sądu rozpoznaje sąd odwoławczy (art. 466 § 2 k.p.k.), którym w takim układzie procesowym będzie sąd apelacyjny (art. 26 k.p.k.) – [zob. w tym przedmiocie rozważania zawarte w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2000 r., I KZP 3/00, OSNKW 2000, z. 3-4, poz. 20; tak też w piśmiennictwie D. Świecki (w:) D. Świecki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Warszawa 2017, t. II, s. 662]. Powyższe, znajduje również wsparcie w tych licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego, w których – z powołaniem się na przepisy ustrojowe i konstytucyjne – wskazano na funkcjonalne wydzielenie Sądu Najwyższego ze struktury sądownictwa powszechnego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2013 r., I KZP 26/12, OSNKW 2013, z. 4, poz. 27 oraz postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 września 2011 r., II KZ 41/110; z dnia 26 października 2007 r., V KZ 66/07; z dnia 30 lipca 2014 r., IV KZ 40/14; z dnia 25 września 2014 r., III KZ 45/14; z dnia 28 października 2014 r., IV KZ 58/14; z dnia 24 marca 2015 r., III KZ 13/15 i ostatnio z dnia 12 lipca 2017 r., III KZ 28/17, OSNKW 2017, z. 12, poz. 71). Pogląd wyrażony we wskazanych orzeczeniach Sąd Najwyższy w tym składzie w całości podziela uznając tym samym za zbędne powtarzanie zawartych w nich szczegółowych rozważań.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze błędne skierowanie zażalenia do rozpoznania Sądu Najwyższego, konieczne było rozstrzygnięcie jak w części dyspozytywnej, a więc przekazanie sprawy do sądu odwoławczego w stosunku do Sądu Okręgowego w K., którym w tym wypadku jest Sąd Apelacyjny w (...).